

	Dokumenttyp: Strategi/Policy/Plan
	Giltighetstid: Tillsvidare
Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller från: 2024-04-23
Dokumentansvarig: Barnrättsstrateg	Diarien: BUN.2024.10/009

Policy för att stärka barnets rättigheter i Åre kommun

Varje barn i Åre kommun, utan undantag, har rätt att leva och att utvecklas under förhållanden som främjar barnets eget bästa och som, beroende på barnets ålder och mognad, tar hänsyn till barnets egen vilja och åsikter.

Ändringsförteckning

Datum	Ändring
KF 2024-04-23 § 35	Upprättad

Innehållsförteckning

Inledning	2
Begreppsförklaring.....	2
Bakgrund	3
Syfte.....	3
Policy.....	3

Inledning

Förenta nationerna (FN) antog 1989 konventionen för barnets rättigheter, Barnkonventionen. I Sverige ratificerades konventionen 1990. När en stat ratificerar en konvention förpliktar sig staten att följa konventionen. Den 1 december 2010 godkände riksdagen strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige, Strategi för att stärka barnets rättigheter (prop. 2009/10:2329).

I januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag och det innebär att barn fått en ännu starkare ställning i samhället och att de som arbetar med barn, speciellt i utsatta situationer, har tillgång till ett skarpare juridiskt verktyg. Som lag är barnkonventionen direkt tillämpningsbar i svensk domstol och har företräde över regler och bestämmelser som inte är lagstadgade.

Barnkonventionen består av 54 artiklar och av dessa är 41 sakartiklar. Alla sakartiklar bildar en helhet och det kallas för att konventionen är hel och odelbar. Artiklarna 1 – 42 är inkorporerade i svensk lagstiftningen, exempelvis i skollagen, patientlagen, föräldrabalken, utlänningslagen, tandvårdslagen, socialtjänstlagen, lagen om särskilda bestämmelser för vård av unga (LVU) samt lagen om stöd av service till vissa funktionshindrade (LSS).

Åre kommun har sedan 2023-01-01 en barnrättsstrateg, placerade på barn- och utbildningskontoret.

Begreppsförklaring

BARN	Personer 0 – 18 år
BARNPERSPEKTIV	Barnperspektiv innebär att en vuxen så långt som möjligt sätter sig in i ett barns situation och försöker se till barnets bästa. Det handlar också om att göra sitt bästa för att förstå och respektera barns erfarenheter, upplevelser, uppfattningar och handlingar.
BARNRÄTTSPERSPEKTIV	Att vid varje beslut eller åtgärd som rör barn beakta, att dess rättigheter tas tillvara som barnets bästa, likvärdighetsprincipen, barnets synpunkter, barnets rätt att leva och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar och behov, barnets intresse på kort och lång sikt och att tillräckliga resurser avsätts.
BARNETS PERSPEKTIV	Barnets perspektiv är det enskilda barnets åsikter, tankar och föreställningar om sin livssituation och de sammanhang hen befinner sig i. Barnets perspektiv innebär att barnet självt blir lyssnat på och att det utifrån ålder och mognad ges möjlighet att få bidra med sina erfarenheter, synpunkter och förslag. Om det av speciella skäl inte är möjligt att göra detta, är det viktigt att hämta barnets åsikter i efterhand.

Bakgrund

Kommunfullmäktige tog beslut 2022-12-21 att bifalla en motion med innebörden att under 2023 låta barn- och utbildningskontoret upprätta en kommunövergripande policy gällande barnrättsperspektivet under 2023 där även behovet av utbildning för beslutsfattare ska definieras.

Syfte

Den kommunövergripande policyns syfte är att låta ett barnrättsperspektiv genomsyra kommunens samtliga verksamheter, på alla nivåer, och ska säkerställa att barnets bästa alltid beaktas samt att barn erbjuds delaktighet i de beslut och åtgärder som rör barn.

Policy

Policyn är ett steg i det fortsatta arbetet med barnets rättigheter inom Åre kommun och utgår från artiklarna 2, 3, 6 och 12, som är grundprinciperna i barnkonventionen, samt artikel 4 och 42 som ställer särskilda krav på att synliggör barnets perspektiv i kommunala ärenden, händelser, aktiviteter etcetera som berör barn.

ARTIKEL 2	Barnets rättigheter. Varje barn i Åre kommun ska ha samma rättigheter.
ARTIKEL 3	Barnets bästa ska komma i främsta rummet. Åre kommuns nämnder och styrelse ska beakta barnperspektivet vid beslut som berör barn.
ARTIKEL 4	Förverkligande av rättigheterna Åre kommuns förtroendevalda, chefer och medarbetare har ett gemensamt ansvar att förverkliga och se till att barnkonventionens intentioner följs inom alla verksamheter där barn och deras rättigheter berörs.
ARTIKEL 6	Varje barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Varje barn har rätt till ett värdigt liv, god fysisk och psykisk hälsa och goda uppväxtvillkor.
ARTIKEL 12	Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter utifrån barnets ålder och mognad
ARTIKEL 42	Kunskap om barnets rättigheter Åre kommuns förtroendevalda, chefer och medarbetare ska ha kunskap om FN:s konvention om barnets rättigheter och ska säkerställa att den tillämpas i alla verksamheter i kommunen.

Barn och vårdnadshavare i Åre kommun ska känna till barnets rättigheter och hur barn kan utöva dem och få sina röster hörda.

Att efterleva policyn innebär att kommunstyrelsen och alla nämnder i Åre kommun skapar förutsättningar för ökad kunskap kring barnkonventionen och barnrättsperspektivet hos förtroendevalda, tjänstepersoner och medborgare. Detta synliggörs i en kommunövergripande handlingsplan som revideras med ett tre (3) års intervall.